

МЕЖДУНАРОДЕН КОДЕКС ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА КОРАБИ И ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО (ISM CODE)

ИЗДАДЕН ОТ МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА

Обн. ДВ. бр.58 от 27 Юни 1995г.

УВОД

1. Целта на този кодекс е да бъде осигурен международен стандарт за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяването.

2. Общото събрание прие резолюция А.443(XI), с която покани всички правителства да предприемат необходимите стъпки, които да гарантират точно изпълнение от капитана на кораба на отговорностите, свързани с безопасността на море и опазването на морската среда.

3. Общото събрание прие резолюция А.680(17), с която признава необходимостта от подходяща организация на управление, която да отговаря на нуждите на корабните екипажи за постигане и поддържане на високи стандарти на безопасност и опазване на околната среда.

4. Предвид на това, че няма две еднакви корабоплавателни компании или корабособственици и че корабите се експлоатират в широк диапазон от различни условия, кодексът се базира на основни принципи и цели.

5. В кодекса са използвани общи термини, така че той да може да получи широко приложение. Различните нива на управление на брега и на море изискват различни нива на познаване и осведоменост по изложените въпроси.

6. Основа на доброто управление на безопасността е ангажираността на управленческия персонал. По въпросите на безопасността и предотвратяване на замърсяването крайният резултат се определя от ангажираността, компетентността, отношението и мотивацията на хората на всички нива.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

7. Международен кодекс за управление на безопасността (ISM Code) означава Международният кодекс за управление на безопасната експлоатация на кораби и

предотвратяване на замърсяването, както е приет от общото събрание и може да бъде изменен от организацията (ИМО).

8. Компания означава корабособственик или всяка друга организация или лице, например директорът или беарбоот чартърът, която е поела отговорността за експлоатацията на кораба от корабособственика и която при приемането на тази отговорност се е съгласила да поеме всички задължения и отговорности, наложени от кодекса.

9. Администрация означава правителството на държавата, под чието знаме плава корабът.

ЦЕЛИ

10. Целите на кодекса са да осигури безопасност на море, предотвратяване на нараняването и загубата на човешки живот, избягване нанасяне на щети на околната среда, в частност на морската среда, и на имущество.

11. Целите на компанията в управлението на безопасността са *inter alia*:

а) осигуряване на безопасна работа при експлоатацията на кораба и безопасна работна среда;

б) осигуряване на предпазни мерки срещу определени рискове;

в) непрекъснато усъвършенстване на уменията на бреговия и корабния персонал в управлението на безопасността, включително подготовка за аварийни ситуации, свързани с безопасността и опазването на околната среда.

12. Системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предпазване от замърсяване трябва да осигурява:

а) съответствие със задължителните правила и наредби;

б) съобразяване с приложимите кодекси, ръководства и стандарти, препоръчвани от организацията, администрациите, класификационните организации и морските индустриални организации.

ПРИЛОЖЕНИЕ

13. Изискванията на този кодекс се прилагат към всички кораби.

Функционални изисквания към системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предпазване от замърсяване

ФУНКЦИОНАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА КОРАБИ И ПРЕДПАЗВАНЕ ОТ ЗАМЪРСЯВАНЕ

14. Всяка компания разработва, прилага и поддържа система за управление на безопасната експлоатация на кораби и предпазване от замърсяване, която да включва следните функционални изисквания:

- а) политика за безопасност и опазване на околната среда;
- б) инструкции и процедури за осигуряване на безопасна експлоатация на корабите и опазване на околната среда съгласно съответното държавно и международно законодателство;
- в) определяне на нивата на йерархия и линии за комуникация между бреговия и корабния персонал;
- г) процедури за докладване на инциденти и несъответствия с положенията на този кодекс;
- д) процедури за подготовка и реагиране при аварийни ситуации;
- е) процедури за вътрешни проверки и прегледи на управлението.

ПОЛИТИКА ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

15. Компанията създава политика за безопасност и опазване на околната среда, която да посочва как могат да бъдат постигнати целите, дадени в чл. 1.2.

16. Компанията да осигурява прилагането и поддържането на тази политика на всички нива на организация както на брега, така и на кораба.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КОМПАНИЯТА И ПЪЛНОМОЩИЯ

17. Ако лицето, което е отговорно за експлоатацията на кораба, не е собственик на кораба, то корабособственикът трябва да съобщи на администрацията пълното име и данни за това лице.

18. Компанията да определи и документира отговорностите, пълномощията и взаимоотношенията си с целия персонал, който управлява, извършва и проверява работата, свързана и оказваща влияние върху безопасността и предотвратяването на замърсяване.

19. Компанията е отговорна за осигуряването на подходящи средства и оказване на подкрепа от брега, за да може назначеното лице или лица да извършват своите функции.

НАЗНАЧЕНО ЛИЦЕ/ЛИЦА

20. За да осигури безопасната експлоатация на всеки кораб и връзка между компанията и намиращите се на борда на кораба лица, всяка компания, както е удобно за нея, да назначи лице или лица, намиращи се на брега, които да имат пряк достъп до най-високото ниво на управление. Отговорностите и пълномощията на назначеното лице или лица да включват контролирането на аспектите на безопасността и предпазването от

замърсяване при експлоатацията на всеки кораб, както и прилагането на изискваните подходящи средства и подкрепа от брега.

ОТГОВОРНОСТ И ПЪЛНОМОЩИЯ НА КАПИТАНА

21. Компанията ясно да определи и документира отговорността на капитана по отношение на:

- а) провеждане политиката на компанията по безопасността и опазването на околната среда;
- б) мотивацията на екипажа при съблюдаването на тази политика;
- в) издаване на подходящи заповеди и инструкции по ясен и разбираем начин;
- г) проверяване дали определените изисквания са изпълнени;
- д) преглед на системата за управление на безопасността и докладване на недостатъците ѝ на управлението на брега.

22. При прилагане на системата за управление на безопасността на борда на кораба компанията да направи ясно изложение, в което се подчертават пълномощията на капитана. В системата за управление на безопасната експлоатация на кораба и предотвратяване на замърсяването компанията постановява, че капитанът има изключителна власт и отговорност при вземането на решения по отношение на безопасността и предотвратяване на замърсяването и когато е необходимо, да иска помощ от компанията.

РЕСУРСИ И ПЕРСОНАЛ

23. Компанията да осигури капитанът да е:

- а) с подходяща квалификация за командване;
- б) напълно запознат със системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване, приета от компанията;
- в) получил необходимата подкрепа, така че безопасно да изпълнява задълженията си като капитан.

24. Компанията да осигури на всеки кораб да има екипаж от квалифицирани моряци, притежаващи необходимите свидетелства и здравословно годни, в съответствие с националните и международните изисквания.

25. Компанията да разработи процедури, които да потвърждават, че новият персонал и персоналет, прехвърлен на ново назначение, са добре запознати със задълженията си, свързани с безопасността и опазване на околната среда. Основните инструкции се определят, документират и предават преди отплаване на кораба.

26. Компанията да осигури да има подходящо разбиране на съответните правила,

инструкции, кодекси и ръководства от целия персонал, включен в системата на компанията за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване.

27. Компанията да разработи и поддържа процедури за определяне на всякакъв вид обучение, което може да се наложи във връзка със системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване, и осигурява такова обучение на целия ангажиран с въпроса персонал.

28. Компанията да разработи процедури, чрез които корабният персонал да получава информация, отнасяща се до системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване на работния език или на разбираеми от персонала езици.

29. Компанията да осигури членовете на корабния персонал да могат да общуват добре помежду си при изпълнение на задълженията си, свързани със системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване.

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНОВЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОПЕРАЦИИ, СВЪРЗАНИ СЪС СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА БОРДА НА КОРАБА

30. Компанията да разработи процедури за подготовка на планове и инструкции, включително контролни листи, за основните корабни операции, свързани с безопасността на кораба и предотвратяване на замърсяването. Отделните задачи да се определят и възлагат на квалифициран персонал.

ПОДГОТОВКА ЗА АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

31. Компанията да разработи процедури за откриване, описване и справяне с потенциалните аварийни ситуации на борда.

32. Компанията да разработи програми за упражнения и обучение с цел подготовка на персонала за действия при аварийни ситуации.

33. В системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване да се предвидят мерки, които да позволяват на компанията да се справя по всяко време с опасностите, инцидентите и аварийните ситуации, свързани с корабите.

ДОКЛАДИ И АНАЛИЗИ ЗА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ, ИНЦИДЕНТИ И ОПАСНИ СИТУАЦИИ

34. В системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и

предотвратяване на замърсяване да се включат процедури, чрез които несъответствията, инцидентите и опасните ситуации се докладват на компанията, изследват и анализират с цел усъвършенстване на безопасността и предотвратяване на замърсяването.

35. Компанията да разработи процедури за прилагане на корективни действия.

ПОДДЪРЖАНЕ НА КОРАБА И КОРАБНОТО ОБОРУДВАНЕ

36. Компанията да разработи процедури за поддържане на кораба в съответствие с изискванията на приложимите правила и допълнителните изисквания, които тя може да наложи.

37. За удовлетворяването на тези изисквания компанията да осигури:

- а) провеждането на прегледи на подходящи интервали от време;
- б) докладването на всяко несъответствие и възможната причина, ако е известна;
- в) вземането на подходящи корективни действия;
- г) изготвянето на доклади и поддържане на дневници за тези действия.

38. В системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване компанията да разработи процедури за определяне на оборудването и техническите системи, внезапното прекъсване на работата на които може да доведе до опасни ситуации. В системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване да се предвидят специални мерки за поддържане на надеждността на това оборудване и системи. В тези мерки да включи редовно проверяване на резервните устройства и оборудване или технически системи, които не са в непрекъснатата експлоатация.

39. Прегледите, посочени в т. 35, както и мерките, посочени в т. 36, да се включат в установената на кораба практика за текущо техническо поддържане.

ДОКУМЕНТАЦИЯ

40. Компанията да разработи и поддържа процедури за контролиране на цялата документация и данни, свързани със системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване.

41. Компанията да осигури:

- а) на всички съответни места да има валидни документи;
- б) промените в документите да се преглеждат и одобряват от упълномощен персонал;
- в) незабавното премахване на излезлите от употреба документи.

42. Документите за описание и прилагане на системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване могат да бъдат наречени "Ръководство за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване". Документацията да се съхранява във вид, считан от компанията за най-ефективен. На борда на всеки кораб да има цялата документация, свързана именно с този кораб.

ПРОВЕРКА, ПРЕГЛЕД И ОЦЕНКА ОТ КОМПАНИЯТА

43. Компанията да извършва вътрешни проверки на безопасността с цел да установи дали дейностите по безопасността и предотвратяване на замърсяването отговарят на системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване.

44. Компанията периодично да оценява ефективността и когато е необходимо, да прави преглед на системата за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване в съответствие с процедурите, разработени от компанията.

45. Проверките и възможните корективни действия да се извършват в съответствие с документираните процедури.

46. Лицата, извършващи проверките, да бъдат независими в областта, която проверяват, освен ако това е непрактично от гледна точка на числеността и естеството на дейност на компанията.

47. Резултатите от проверките и прегледите да се довеждат до знанието на целия персонал, отговарящ за съответната област.

48. Управленческият персонал, отговарящ за проверяваната област, своевременно да предприеме корективни действия за отстраняване на откритите нередности.

ОСВИДЕТЕЛСТВАНЕ, ПРОВЕРКА И КОНТРОЛ

49. Корабът се експлоатира от компанията, на която е издаден "Документ за съответствие" за този кораб.

50. Документ за съответствие се издава на всяка компания, която отговаря на изискванията на Кодекса за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване, от администрацията, от призната от нея организация или от правителството на държавата, в границите на която компанията извършва своята дейност, по молба на администрацията. Този документ се приема като доказателство, че

компанията е способна да удовлетворява изискванията на този кодекс.

51. Копие от този документ да се съхранява на всеки кораб, за да може капитанът да го представи при поискване за проверка от администрацията или организация, призната от нея.

52. Администрацията или призната от нея организация издава на кораба свидетелство, наречено "Свидетелство за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване". При издаването на свидетелството администрацията проверява дали компанията и корабният команден състав действат в съответствие с одобрената система за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване.

53. Администрацията или призната от нея организация периодично проверява правилното функциониране на одобрената система за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяване.